

Občasník lidí z Domu sv. Cyrila a Metoděje

Vlaštofka

**I zrakově handicapovaní
mohou pracovat - 3**

**Nevidomý masér může
pomoci odbourat stud - 4**

**Saša: příběh s dobrým
koncem - 8**

**Vlaštovičky dorazily až
do Toskánska - 12**

3
| 2020

Vážení čtenáři,

léto uteklo opět jako voda. Jako každý rok byly prázdniny převážně časem odpočinku a lenošení. Naším klientům léto dopřalo setkání s rodinou a přineslo jim spoustu nových zážitků. Nyní je ale čas začít opět myslet na práci. A konkrétně tématu práce bychom se chtěli v tomto čísle *Vlaštofky* věnovat. Pro někoho je totiž zaměstnávání nevidomých nepředstavitelné či dokonce nemožné. Přesto nalézají osoby se zrakovým handicapem práci v mnoha různých oborech. V jakých konkrétně, se dočtete na následujících stránkách.

V podzimním čísle *Vlaštofky* bylo vždy také zvykem pozvat všechny příznivce na naší tradiční zahradní slavnost. Letos tomu bude ale jinak. Zahradní slavnost se konat nebude. Náhradním programem bude den otevřených dveří, který se bude konat v úterý 29. 9. 2020 od 8:00 do 17:00 hod. V tomto čase bude možné prohlédnout si zařízení a dozvědět se o životě osob se zrakovým postižením spoustu zajímavých informací. Větší skupinky prosíme, aby svou návštěvu hlásily předem na tel. čísle 733 741 793 Zuzaně Janků. Velmi se na Vás těšíme.

Zuzana Janků

• Zrakově handicapovaní zaměstnanci pracují ve *Vlaštovičkách* alespoň na část úvazku, foto V. Herman

• Nejblíže k nám dva členové redakční rady Vlaštofky během práce v keramické dílně ve Vlaštovičkách - Marek Kukla (vpravo) a Ondřej Šerik Fuják, foto Vladimír Herman

I zrakově handicapovaní mohou pracovat

Chráněné pracoviště si můžeme představit jako místo zřízené na základě dohody s úřadem práce – např. chráněné pracovní dílny, kde osoby se zdravotním postižením tvoří alespoň 60 % zaměstnanců. Takové pracoviště musí být uzpůsobeno potřebám a požadavkům osob se zdravotním postižením.

Např. v chráněné dílně ve Vlaštovičkách, kde jsou zaměstnáni i někteří obyvatelé Domu pro zrakově postižené, mají zaměstnanci k dispozici přestávku navíc, pracovní doba je uzpůsobena zdravotnímu stavu každého pracovníka, takže její denní délka je od 2 do 6 hodin. I pracovní postup je přizpůsoben konkrétnímu člověku a jeho handicapu.

Další středisko Charity Opava, které dlouhodobě zaměstnává současné či bývalé obyvatele Domu sv. Cyrila a Metoděje, je Wellness centrum. I toto středisko pro své zaměstnance z řad zrakově postižených uzpůsobilo své pracoviště. Jedná se například o počítač s hlasovým výstupem, který je zaměstnancům k dispozici.

Václav Burda

• Pavel Veverka masírující, foto Vladimír Herman

„Neznám pocity nezaměstnaného člověka,“ prozradil vedoucí Pavel Veverka

Jedním ze středisek Charity Opava, kde se můžete se zrakově handicapovanými zaměstnanci setkat nejčastěji, je asi Wellness centrum. Jeho dlouholetým vedoucím, i přes svůj zrakový handicap, je Pavel Veverka (51). Pan Pavel mimo jiné řadu let pracoval v Domě sv. Cyrila a Metoděje jako vyučující Braillova písma a práce na počítači.

- Jak dlouho již pracujete jako masér?
- Napadlo Vás někdy v mládí, že se z Vás stane masér?

Praxi v tomto oboru mám od roku 1993 a s nějakými přestávkami ji dělám dodnes.

- Jste téměř nevidomý, jak se to stalo?

Jedná se o vrozenou vadu, ale ta se projevila až v dospělosti.

Ani ve snu. V dětství jsem chtěl být strojuvůdce. Později, když jsem se rozhodoval, tak jsem šel na ekonomku.

- Původně jste v Charitě Opava učil nevidomé práci s počítačem a Braillovo písmo...

Když jsem přišel do Charity, tak jsem si doplnil vzdělání. Nejprve se jednalo o kurzy výuky čtení a psaní Braillova bodového písma, prostorové orientace a práce na speciálním počítači. Tehdy jsem také absolvoval psychoterapeutický výcvik telefonní krizové intervence.

● **Kolik zaměstnanců má Wellness centrum a kolik z nich má zrakový handicap?**

V současnosti u nás pracuje devět zaměstnanců a z toho osm z nich má nějaký zrakový handicap.

● **Co pro Vás znamená pocit pracovat? Ptáme se proto, protože my zdravější si často toho, že můžeme**

pracovat, příliš nevážíme.

Neznám naštěstí ten pocit nezaměstnaného. Pracoval jsem zatím celý život.

● **Vracejí se k Vám Vaši klienti?**

Většinou se vracejí. Máme tady spoustu klientů, kteří k nám chodí léta létoucí, a také řadu těch, kteří se k nám třeba po letech vrátili.

● **Jak reagují klienti či klientky na nevidomé maséry?**

V podstatě vím, že u některých klientek se odbourává stud – tím, že je masíruje nevidomý masér.

● **Děkujeme za odpovědi.**

Václav Burda

● Pavel Veverka (vpravo) obdržel jako narozeninový dárek ke svým kulatčinám od svých kolegů z Charity Opava svezení v legendárním automobilu značky Trabant. Těto projíždky se zúčastnil i Alexandr Jonáš, foto archiv Charity Opava

Saša a jeho příběh s dobrým koncem

• *Alexandr Jonáš před vstupními dveřmi Wellness centra v opavské Charitě, foto Vladimír Herman*

Další osobou spjatou s Domem pro zrakově postižené, kterou jsme se rozhodli v naší rubrice představit, je Alexandr Jonáš.

Alexandr Jonáš (35) se do Vlaš-
toviček přestěhoval z Krnova v roce
2015. Ve Vlaštovičkách se naučil vše
potřebné, aby se mohl osamostatnit,
tzn. zvládl úspěšně samostatné praní,
žehlení, vaření, uklízení apod.

Před několika týdny se rozho-

dl Dům sv. Cyrila a Metoděje opustit
a bydlet zcela samostatně v nájemním
bytě v Opavě. V průběhu pobytu ve
Vlaštovičkách úspěšně zvládl takřka
dvouměsíční masérský kurz, nyní již
delší dobu pracuje jako masér v charit-
ním Wellness centru. „V práci jsem vel-
mi spokojený, máme skvělého šéfa a vý-
borný kolektiv zaměstnanců. Do práce
se vždycky těším,“ prozradil Alexandr,
jehož velkým koníčkem je hudba.

Dokonce se opakovaně přihlásil
do pěvecké soutěže, kde se jeho vy-
stoupení vždy setkala s velmi kladným
přijetím. Rád poznává nové věci a vý-
zvy, nadšený byl např. z projížďky na
motocyklu v pozici spolujezdce. Bě-
hem svého pobytu ve Vlaštovičkách
se Saša aktivně účastnil prezentace
Domu sv. Cyrila a Metoděje - zejména
na školách. „Rád jsem mezi lidmi, a po-
kud se mi zdá, že mé zkušenosti a zážitky
mohou být pro někoho přínosem, tak se
besedy či přednášky rád zúčastním,“ po-
psal Alexandr Jonáš.

Alexandr stále pokračuje, i po pře-
stěhování do samostatného bydlení,
v úzké spolupráci s Domem ve Vlašto-
vičkách, a to konkrétně ve výuce pro-
storové orientace a výuce na PC.

Václav Burda

Helena Jombíková: Obsluhovala jsem v kavárně

Již dříve jsem pracovala v Tesco v kavárně, kterou provozovala Charita Opava, a tato práce mě velmi bavila. Proto, když jsem byla oslovena, abych pomáhala s prodejem kávy na letním festivalu Hradecký slunovrat, s radostí jsem nabídku přijala. Spolu s dalšími děvčaty jsme připravovaly v pojízdné kavárně Betty Café kávu, capuccino, ledovou kávu i koktejly.

Před naším autem na kafe byla téměř neustále fronta a já jsem měla ra-

dost, že káva lidem chutná. A navíc, část výtěžku z prodeje každé kávy byla věnována Charitě Opava, což byla, myslím, skvělá myšlenka. Část zákazníků se ke stánku i vracela, protože, jak sami říkali, jim „naše“ kafe velmi chutnalo.

Měla jsem to štěstí, že jsem stihla během festivalu navštívit i představení Dejvického divadla, které mě uchvátilo. Výkony herců byly obdivuhodné.

Helena Jombíková

• Helena Jombíková (v popředí) spolu s dalšími dvěma obsluhujícími na Hradeckém Slunovratu - Ivou Kočí a Janou Hertlovou, foto Vladimír Herman

Část dílen z Vlaštoviček se stěhuje do Opavy-Jaktaře

• Pracovník keramické dílny David Terš při práci ve Vlaštovičkách, foto Vladimír Herman

Část Chráněné dílny Vlaštovičky, která sídlí v budově Domu sv. Cyrila a Metoděje se v těchto dnech stěhuje do nově zrekonstruovaných prostor bývalé strojní traktorové stanice v Opavě-Jaktaři. Dochází tak ke sloučení tří dříve samostatných chráněných dílen doposud rozmístěných na několika místech. Takto spojené dílny se nyní nazývají Chráněné dílny Charity Opava. Co se týká dílen z Vlaštoviček, tak stěhování se zatím týká pouze její šicí a tkací části. Keramická dílna by

měla ve Vlaštovičkách zůstat ještě po dobu dvou let, a pak by se i ona měla přestěhovat do Jaktaře na ulici Přemyslovců. „Z dosavadních 54 zaměstnanců dílen z Vlaštoviček, by se stěhování mělo týkat 11 pracovníků a dvou pracovníků vedení,“ prozradila vedoucí dílen z Vlaštoviček Marie Bennková.

Stěhování se přímo netýká žádného z obyvatel Domu pro zrakově postižené, kteří v dílně pracují. Ti jsou zaměstnáni v její keramické části.

Václav Burda

Navštívili jsme záchrannou stanici v Bartošovicích

Koncem července jsme navštívili Záchranou stanici Bartošovice, která sídlí nedaleko Nového Jičína. Absolvovali jsme dvouhodinovou komentovanou prohlídku, která byla velice zajímavá a poučná. Nejvíce zvířat se dostane do záchranné stanice po střetu s dopravním prostředkem a také po popálení elektrickým proudem – to se týká zejména ptáků. Některá zvířata se podaří po pobytu

ve stanici vrátit zpět do přírody, u řady dalších je však poškození tak velké, že jejich návrat již není možný a zůstávají natrvalo v péči ošetřovatelů. Bylo výborné, že jsme si na některá živá zvířata mohli i sáhnout. U těch, u kterých to nešlo, bylo dobré, že byla k dispozici také zvířata vypchaná či preparovaná a na ta jsme si již sáhnout mohli.

Bedřich Ratiborský

• Na některé zvířecí obyvatele záchranné stanice, jako třeba na mládě čápa černého, si mohli návštěvníci z Vlaštoviček sáhnout, foto Václav Burda

Obyvatelé Vlaštoviček se i letos chystají na Sportovní den

• Pan Bedřich si vyzkoušel na sportovním dnu vloni řadu sportovních disciplín, např. hru zvanou šupec, foto Vladimír Herman

Pokud to aktuální epidemiologická situace dovolí, pak v sobotu 19. září by měl opět proběhnout Sportovní den. Byl jsem na něm již loni a moc se mi tam líbilo. Sportovní klání se opět uskuteční v Opavě v areálu kylešovského sportovního hřiště a začíná se v 9 hodin. Budou opět k vidění fotbalové zápasy sponzorských týmů. Já se ovšem nejvíce těším na netradiční disciplíny, které si může vyzkoušet každý příchozí návštěvník. Jedná se např. o showdown, což je vlastně ta-

kový stolní tenis pro nevidomé, kdy se hraje s ozvučeným míčem, dále šupec, jízda na dvojkole, překážková dráha na invalidním vozíku nebo třeba speciální ruské kuželky a řada dalších. Vloni tam charitní sestřičky z ošetrovatelské služby měřily zájemcům krevní tlak a kdo chtěl, mohl se nechat u přítomných charitních masérů namasírovat. Já jsem se rozhodně nenudil a těším se moc. Pokud máte v sobotu čas, neváhejte, nudit se na sportovním dnu nemáte šanci.

Bedřich Ratiborský

Jakou prací zrakově handicapovaní vykonávají?

- Zrakově postižení lidé si hledají zaměstnání jen s velkými obtížemi. Často se stává, že osoba s poruchou zraku má potřebné vzdělání, ale potenciální zaměstnavatel není ochoten vytvořit podmínky pro zaměstnávání handicapovaného zaměstnance. I z tohoto důvodu vznikají chráněná pracovní místa a chráněné dílny, které zaměstnávají vysoké procento zdravotně postižených osob.
- V minulosti se formovala první zaměstnání společensky chápána jako „vhodná“ pro osoby s těžkým zrakovým postižením - nejčastěji se jednalo o řemeslné profese, jako jsou čalouník, kartáčník, rohožkář, košíkář, keramik, pomocník v kartonážní výrobě, ladič pian, apod.
- Postupem času a s nástupem a rychlým vývojem techniky se stále častěji prosazují zaměstnání se silným prvkem duševní práce, jakými jsou zrakově postižení programátoři a obsluha informačních technologií.

• Práce v keramické dílně ve Vlašovičkách, foto Vladimír Herman

Keramický totem z Vlašoviček zdobí sbírku umění v Toskánsku

• Keramický totem z Vlašoviček, foto archiv

Výrobky klientů z Vlašoviček zdobí nejen mnohé domácnosti v České republice, ale prorazily i do světa. Tak jako vysoký zelený keramický totem, který se stal součástí soukromé sbírky architekta a mecenáše umění George Lose v Toskánsku.

Totem, který byl vystaven v prodejně Chráněné dílny Vlašovičky v Obchodním centru Breda & Weinstein, navrhla bývalá mistrová chráněné keramické dílny ve Vlašovičkách

Iva Příbylová. Na jeho výrobě se kromě ní podíleli také Radim Šupík a nevidomá klientka Vlašoviček - Iveta Dunková. Jak se ale mohlo přihodit, že si ho všiml až v Toskánsku žijící George Los, architekt, sběratel a velký mecenáš umělců nejen z Čech, ale z celého světa?

George Los (na snímku) pořádá v Toskánsku výtvarná sympozia a několika z nich se zúčastnila také Iva Příbylová. „S panem George Losem jsem zde navázala přátelský kontakt. Na mé doporučení se podíval na fotografie našeho keramického totému a vyjádřil přání zařadit ho do své soukromé sbírky,“ vysvětluje. „V roce 2018 jsem mu jej zavezla a nainstalovala. Byl velmi spokojený jak s estetickým, tak řemeslným provedením,“ dodává Iva Příbylová, a doplňuje, že George Los totem zaujal natolik, že si ho umístil v blízkosti svého ateliéru.

Zaměstnávání klientů s handicapem je jistě náročný úkol. Příklad totému z chráněných dílen ve Vlašovičkách ale ukazuje, že při dobrém vedení může vzniknout dílo, které si umí získat pozornost významných odborníků.

Ivo Mluděk

Zaměstnávání zrakově postižených v Charitě Opava

Charita Opava je organizací zaměstnávající velké množství zdravotně znevýhodněných občanů. Mezi nimi také osoby zrakově handicapované. Smysluplná práce, osobní uplatnění i schopnost si vydělat - to vše přináší určitý stupeň nezávislosti. To byly důvody otevření Chráněné dílny ve Vlastovičkách.

Chráněná dílna ve Vlastovičkách byla otevřena 16. října roku 2006 a při svém otevření patřila pod již existující středisko Dům sv. Cyrila a Metoděje pro zrakově postižené ve Vlastovičkách. Hned v následujícím roce se dílna stala samostatným střediskem. Avšak kořeny tohoto pracoviště sahají mnohem hlouběji, až do roku 1996, kdy byl otevřen Dům sv. Cyrila a Metoděje. Již tenkrát fungovala v prostorách domu také malá chráněná dílna, která poskytovala prostor pro pracovní terapii. První zaměstnanci chráněné dílny z řad klientů museli nejprve využít služby sociální rehabilitace, aby byli na zaměstnání připraveni po všech stránkách. Postupně se s těmi zručnějšími uzavíraly pracovní smlouvy. Začínalo se s jednoduchými kompletacemi výrobků, keramickou výrobou a tkaním na ručním stavu. V létě roku 1998 se dílny přestěhovaly do areálu v Opavě-Jaktaři. Zejména pro nevi-

domé klienty znamenalo oddělení práce od prostoru pro bydlení a volný čas velký krok pro jejich osamostatnění. Po osmi letech se chráněná dílna opět vrátila do svých původních prostor. Důvodem bylo vytvoření nových pracovních míst pro zrakově postižené a duševně nemocné zaměstnance, kteří potřebovali přiměřenou podporu. V těchto prostorách zaměstnává Charita Opava své zaměstnance již čtrnáctým rokem. A letos opět dojde k významnému posunu v oblasti zaměstnávání. Všechna chráněná pracoviště Charity Opava se přesunou na novou adresu, do dvou objektů v areálu bývalé strojní traktorové stanice na ulici Přemyslovců v Jaktarži, které Charita Opava získala za přispění Biskupství ostravsko-opavského. Věříme, že tento krok umožní další rozvoj zaměstnávání zdravotně handicapovaných.

Pavlaína Králová

• Detail z práce v keramické dílně, foto V. Herman

S humorem jde všechno líp

- Šéf diktuje své sekretářce oznámení pro zaměstnance: „Příští úterý bude porada vedoucích oddělení. Účast povinná!“ Sekretářka se ptá zmateně: „Šéfe, jaké „i“ se píše ve slově úterý?“ „Víte co?“ vzdychne si šéf, „přehodte to na středu.“

- „Mužeš mi říct, proč je naše šéfová na tebe tolik našťvaná?“ - „Chtěla, abych hádal, kolik je jí let.“ - „No a?“ - „Uhádl jsem!“

- Dva zaměstnanci se spolu baví. „Myslím, že si potřebuju odpočinout od práce,“ řekl muž. „Jak si myslíš, že to uděláš?“ zeptala se kolegyně. On, že jí to ukáže... a pověsil se za trám hlavou dolů. Přišel šéf, vidí zaměstnance visícího ze stropu a ptá se, co dělá. „Jsem žárovka,“ odpověděl chlap. „Myslím, že potřebuješ volno,“ řekl šéf. Takže chlapek seskočil a odešel domů. Kolegyně se zvedne a jde za ním. Šéf se jí ptá, kam jde. Žena odpoví: „Taky domů - nebudu přece pracovat potmě.“

- Pepíček dostane od tety krásné autíčko a maminka mu připomíná: „Co se říká?“ „Nevím!“ „Co říkám tatínkovi, když přinese výplatu?“ „Aha - neříkej, že to je všechno!“

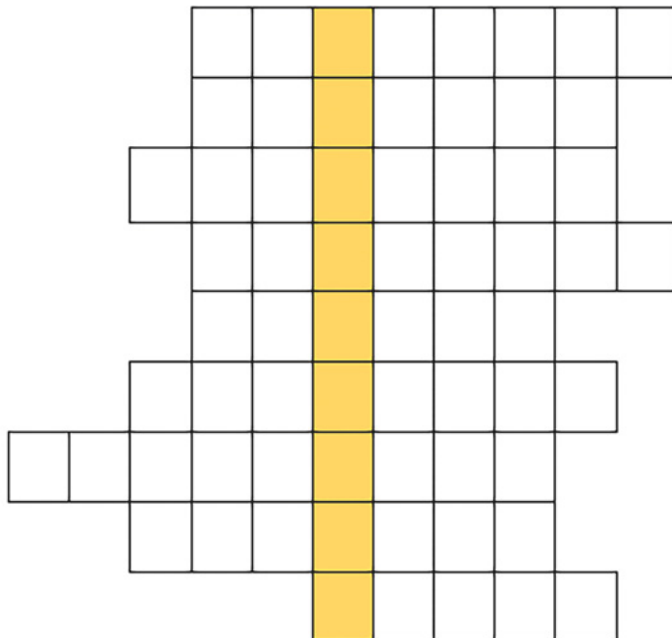

- Zaměstnanec vidí šéfa, jak stojí s papírem bezradně u skartovačky... „Potřebujete pomoc?“ „Ano, sekretářka už odešla a já vůbec netuším, jak se tahle věc obsluhuje. Vy s tím umíte zacházet?“ Zaměstnanec vloží papír do skartovačky, zmáčkne tlačítko a papír začne mizet. Šéf říká: „Výborně. Udělejte mi pak ještě jednu kopii pro finančák.“

- Pracovní pohovor na personálním oddělení.
Personalista: „Prosím, zkuste mi říct vaši největší slabinu.“
Uchazeč: „Asi upřímnost a pravdomluvnost.“
Personalista: „Myslím si, že to nejsou žádné velké slabiny.“
Uchazeč: „Mně je úplně jedno, co vy si myslíte!“

Křížovka

1. Výrobky z dílen, které jsou pálené v pecích
2. Druh sbíraného odpadu určeného k recyklaci v technické dílně
3. Centrum poskytující rehabilitační a regenerační služby
4. Způsob likvidace vyřazených dokumentů
5. Suroviny a výrobky z vláken
6. Předmět určený k výzdobě interiéru nebo exteriéru
7. Masážní metoda využívající přikládání skleněných nádobek na pokožku
8. Potravina využívaná k náplni nahřívacích polštářků
9. Výrobní činnost využívající nástroj zvaný stav

TAJENKA: Po každé dobře odvedené práci je potřeba _____ .

TAJENKA: RELAXOVAT

9. tkani

Řešení: 1. keramika 2. elektro 3. Wellness 4. skartace 5. textil 6. dekorace 7. baňkování 8. pohanka

Zveme Vás na Den otevřených dveří do Vlašoviček

Vážení přátelé,

srdečně Vás zveme v úterý 29. září na den otevřených dveří. Celý areál Domu sv. Cyrila a Metoděje bude volně přístupný všem příchozím návštěvníkům od 8 do 17 hodin. Těšíme se na Vaši návštěvu.

Milí čtenáři občasníku Vlaštofka!

Pokud si nepřejete, aby Vám byla Vlaštofka nadále zasílána, informujte nás na email vlastovicky@charitaopava.cz a jako předmět uveďte „ODHLÁSIT“, případně písemně na adresu Charita Opava, Přemyslovců 26, Opava - Jaktář 747 07. Podrobnější informace o tom, jak plníme nařízení EU 2016/679 (GDPR) najdete na webových stránkách www.charitaopava.cz.

Redakční rada

Koordinace: Zuzana Janků, Václav Burda, Pavlína Králová, Vladimír Herman, Ivo Mludek, Marie Kořínková. Výkonní redaktoři: Marek Kukla, Ondřej Šerik Fuják. Foto přední strany obálky: Vladimír Herman. Časopis Vlaštofka je dílem obyvatel domu.

Vydavatel: Charita Opava
Přemyslovců 26, 747 07 Opava-Jaktář

Dům sv. Cyrila a Metoděje pro zrakově postižené ve Vlašovičkách
Marie Dolanské 19, 746 01 Opava-Vlašovičky
Telefon: 553 793 401; mobil: 733 741 304
e-mail: vlastovicky@charitaopava.cz

Toto číslo vyšlo 16. září 2020 v nákladu 800 výtisků a je již 86. v pořadí od vzniku časopisu.

Vytiskl Retis Group, s.r.o. Povoleno Ministerstvem kultury České republiky, MK ČR E 13841.